

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palatium

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gzaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Qvid sit Misericordia & in quot membra diuidatur cap.I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54459)

QVID SIT MISERICORDIA ET IN QVOT

MEMBRA DIVIDANTUR.

CAPVT I.

AVxiliante Patre Misericordiae, adiuuante Spiritus Sancti gratia creximus Misericordiae palatiū in priori parte. Quē admodum autem Princeps nobilis extraneos nouitatū amatores, deducit per omnia palatij sui loca; demonstrat aulas tapetibus phrigijs exornatas; amœnitatem situationis lustradam offert, porticus, turrimque ostendit excellentiam: Ita nobis idem, superest faciendum. Verum antequam vltius gradiamur, inquirendum est, quid sit Misericordia, siquidem in omni scientia ad difficultatum explanationem plurimum prodest definitio. Plerumque igitur in sacra scriptura *Misericordia* accipitur pro fauore, gratia, beneficio, amicitia, inclinatione cordis procedente à charitate quo exoptamus alteri subuenire, nostra ope indigenti, D. Augustin. sic definit:

P 2 Est

*seru
m
ca*

VID

4 ESURIENTES PASCERE

Est aliena miseria in corde nostro compassio, quâ utiq; si possumus subuenire compellimur. Nec discrepat hæc definitio à derivatione nominis. Nam Misericordia idem est quod miseria cordis. Idque quia Misericordia facit ut alterius Miseriæ compatiemur, in nobis ipsis pietatis resultum sentiamus. Licet autem hæc definitio sufficiens, sit, nihilominus ad maiorem huius intelligentiam primò dicimus, Misericordiam nihil esse aliud quam, desiderium & voluntatem alienæ succurendi indigentia. Et hoc modo potest etiam pauper nihil possidens, per alienæ infœlicitatis compassionem, cœlestia præmia promereri. Secundo dicimus Misericordiam esse desiderium & voluntatem succurendi egeno cum voluntatis effectu. Et hoc in diuitibus maximè reperitur, quibus mædia competunt ad voluntatis ac desiderij completionem. Estote ergò Misericordes non solum in affectu, sed desiderij vehementiam in opus deducite, fietque ut proculdubio, maiorem referatis coronam, quam pauperes qui in sola voluntate & desiderio pauperi compatiuntur. Hocque ex eò quod in Misericordia, opus exterius exhibitum præualet interiori; quod in anima solummodo exhibetur. Quod ex sequen-

sequentibus amplius clarebit. Is qui Eleemosynā dare exoptat, & cui mædia ad hoc sufficientia non competunt, ex quò non dat, non fraudatur præmio essentiali gaudij cœlestis, sed accidentali: Diues autem qui voluntati opus adiunxit; maiori insignietur corona, & maiorem reportabit gloriam. Fœlices ergò vos ô Diuites, quibus ad tantæ glorię comparisonem dati sunt thesauri. Sufficenter definiuimus Misericordiam. Nunc ad palatij penetralia intremus, inspecturi quanta sit huius operis magnificentia, consideraturi omnium aularum excellentiam. Diuiditur namque Misericordia in corporalem & Spiritualem. Corporalis verò in septem alia opera diuiditur, quæ Theologi hoc versu descripserunt:

Vsito, potio, cibo, redimo, tego, colligo, condo.

Quod si huius septenarij numeri rationē quis exquirat; hæc est. Quia corpus humanum septē etiam constat partibus principalibus, pelle scilicet, carne, sanguine, neruo, arterijs, venis, & ossibus. Licet verò opus Misericordiæ corporale excellens sit admodumque præstans, tamen in multis illud superat Opus Misericordiæ spirituale. varijs de causis. Primo, quia quod exhibetur in Misericordia spirituali, excellit & superat

6 ESURIENTES PASCERE

perat, opus quod exhibetur in Misericordia corporali. Donum enim spirituale, preualet temporali. Secundo, quia quanto spiritus est nobilior corpore, tanto opus illi præstitum, excellit illud quod factum est corpori. Tertio ratione actionis quæ exhibetur. Spiritualis namque Eleemofyna, nobilior est corporali. Vnde tenent Patres Patriarcham Abrahamum plus meruisse pro Sodomitis intercedendo, quam Angelos ipsos hospitio excipiendo. Quis dubitet eum plus mereri qui animæ succurrit indigenti, quam eum qui pauperi subuenit mendicanti? Plus sanè meretur qui animam virtutibus exornat, quam qui spoliatum corpus indumentis contegit. Verum nos qui carnalia omnino sectamur, carnis inedia, corporis paupertatem contegimus, sed animæ curam nullatenus gerimus. Vos plebs Leodina atque Bethuniæ qui in Ciuitatibus vestris ad corporum curationem, ad pauperum sustentationem, & Peregrinorum susceptionem domos ædificastis; ubi est domus illa in qua ignorantes doceantur, in qua à peccatis abstinere instruantur? ubi nam monentur *ut respiciant à laqueis Diaboli, à quò captiui tenentur ad ipsius voluntatem?* Si igitur adeò estis seduli ad

corpo-

corporum medelam & curationem, intendite magis in opera spiritualia, quæ eo magis sectanda sunt quò corporalibus amplius præferuntur. Sunt autem hæc. Ignorantes docere. Pauperibus benè cōsulere. Peccantes corrigere. Consolari mæstos, Ferre patienter iniurias: Pro salute proximi Deum orare; Offensam remittere. Quod si etiam huius septenarij causa requiratur, dicendum est Misericordiam in eas partes diuidi, vel propter Sacramenta Ecclesiæ, vel ad similitudinem virtutum tum Cardinalium, tum Theologarum, vel ad imitationem donorum Spiritus Sancti, quia sicut hæc omnia animam exornant; ita etiam, hæc Misericordiæ opera, animæ ornamentum adiungunt. Vel denique quia beati in cælo sint septem excellentes prærogatiuas habituri, tres ex parte animæ, scilicet claram visionem; Securam possessionem; & iucundam fruitionē; quatuor verò ex parte corporis; claritatem, impassibilitatem, Agilitatem & subtilitatem. Attamen numerus ille septenarius non vacat à mysterio, sed intelligentiæ plena sunt omnia.